

Entrevista amb Arianna Savall i Petter Udland Johansen

CARME MIRÓ

Un recorregut musical

Quan comença el teu contacte amb la música?

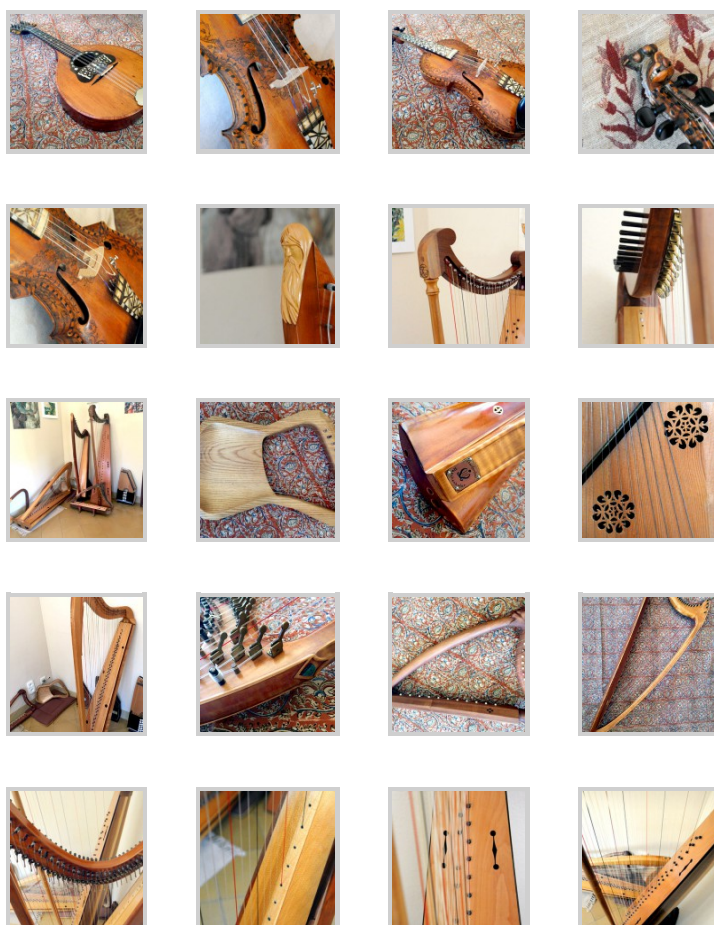
AS: M'agradaria començar per la infantesa, perquè penso que és un dels moments de la vida més importants, i no sempre hi donem la rellevància que té. Vaig néixer a Basilea, Suïssa, i en aquell moment els pares encara estudiaven a la Schola Cantorum de la ciutat.

©maria ivanova

Arianna Savall i Petter Udland ©maria ivanova

La gran influència musical que hem tingut el meu germà i jo la vam rebre dels pares; la mare ens cantava moltes cançons catalanes i sefardites; l'amor de la mare per les músiques tradicionals ens el va transmetre cantant. Trobo que això em va marcar molt, i a Ferran també, perquè tenim un gran amor per la música tradicional, la música popular i les músiques del món. Quan viatjava ens portava discos d'aquí i d'allà, i els escoltàvem junts amb molta il·lusió. Així que vaig fer set anys, els pares van decidir portar-me a l'escola Waldorf de Basilea; havien sentit a parlar que la pedagogia Waldorf era molt sensible. Vaig tenir la sort de tenir molt bons mestres, i hi vaig descobrir la lira i me'n vaig enamorar. De manera que la mare em va regalar una lira de set cordes que encara tinc, i de la lira vaig passar a l'arpa. Com que vivíem a les muntanyes del Jura, allà no hi havia professor d'arpa, però hi havia una professora de piano fantàstica, Suzane Hockenjos, que em va donar una formació musical molt completa. En aquella època el pare estudiava els grans mestres del Renaixement, com Ortiz o Marin Marais, i quan jo sentia un tema que m'agradava, una folia o una *pasacaille* o una xacona, anava al piano i passava hores improvisant sobre el tema que m'havia agradat, i feia petites composicions. Suzane alimentava aquesta activitat meva i em demanava, per exemple, una petita composició sobre un tema o un motiu que ella em donava. Això em va donar molta seguretat, perquè anava agafant confiança amb la creativitat. Val a dir, també, que passava moltes hores escoltant com assajaven els pares. La mare va vetllar molt perquè sempre tinguéssim mestres que estimessin i respectessin la música, que ens fessin aprendre jugant, però, alhora, que desenvolupéssim una disciplina. Li ho agraeixo molt, perquè m'ha permès gaudir de les hores d'estudi. Quan vaig fer tretze anys vam tornar a Barcelona, a Sant Just Desvern. Va ser tot un xoc per a mi, el canvi de residència. Aquí vaig estudiar amb l'arpista Rosa Balcells, i al cap d'un temps amb Magdalena Barrera, que per a mi va ser una gran mestra; hi vaig consolidar els estudis d'arpa clàssica, amb una tècnica de base molt bona que m'ha permès poder acostar-me amb facilitat a les arpes medievals.

Com es va desenvolupar la teva adolescència?

AS: En la meua època d'adolescent, jo era molt tímida. Tot i que tenia moltes ganes de cantar, no sabia gaire bé com ho havia de fer, sobretot perquè la mare cantava molt bé i vaig haver de buscar la meua pròpia personalitat vocal sense imitar-la, perquè això m'hauria fet mal professionalment. La mare, que havia estudiat amb Jordi Albareda, se'n va adonar, i em va portar a estudiar cant amb Dolors Aldea, que s'ha convertit per a mi, amb els anys, en una *mare* musical. L'alquímia entre el mestre i l'alumne, indispensable per canalitzar el coneixement, es va produir. Indubtablement, la mare ens va inspirar molt, tant a mi com al meu germà; però, a diferència d'ella, a qui l'expressió musical venia molt més del teatre, la meua veu és més instrumental, segurament perquè vinc del món de l'arpa. La meua timidesa, de la qual he parlat abans, m'allunyava del món de l'escena (tot i que hi he tingut algunes experiències molt bones), i en contrapartida, guanyava la simbiosi de veu i arpa.

Aquesta combinació musical, arpa i veu, va anar definint la meua personalitat.

Arianna Savall ©maria ivanova

Vas tornar a Basilea.

AS: Sí, en aquella època -aleshores tenia 24 anys- vaig tenir la gran sort de ser acceptada a la Schola Cantorum, en la qual vaig perfeccionar els estudis.

Un quants anys més tard vaig conèixer Petter. Tornar a Basilea va significar una canvi molt enriquidor per a mi. Allà se'm va obrir un món immens perquè la Schola Cantorum, un centre musical pioner, és també un lloc de trobada de músics de tot el món. És com si fos un petit paradís situat en una ciutat petita.

Quan va començar la teua activitat concertística?

AS: L'any 1997 vaig fer el meu primer concert amb els meus pares. Un any més tard, vaig participar en un projecte final amb música de Haendel, que, val a dir-ho, em va unir amb Petter. El que és fantàstic de Basilea és que els estudiants participen en moltes audicions - sempre plenes de públic-, la qual cosa dóna una gran experiència que serveix posteriorment en la carrera professional. A més a més, d'aquells bons projectes se'n feien enregistraments. Aleshores, als anys setanta, enregistrava el segell Schola Documenta (els pares van començar amb ells) i ara s'ho ha quedat la discogràfica Glossa. Jo vaig participar en un disc de música grega antiga, *Sappho and the time*, amb l'Ensemble Melponen, dirigit per Conrad Steinmann. Malauradament està exhaurit. Va ser una experiència magnífica que va posar en relleu la música grega antiga, de la qual sabem ben poques coses. Conrad Steinmann va ser el meu

professor de música de cambra i per a aquest projecte es va fixar en mi perquè podia cantar i tocar la lira alhora, i això no és fàcil de trobar. Pel que fa a la Schola Documenta, vull fer notar que la mare, la Montserrat Figueras, estava molt orgullosa del disc que va fer amb la música de Giulio Caccini i que, exhaurit com està, és molt difícil tenir-ne els drets i remasteritzar-lo. Sap greu, perquè va ser tot un referent per a ella i per a molts músics, que diuen que és un dels discos més bonics de Caccini que s'han fet. Una joia. Tornant als concerts, la primera gira que vaig fer amb els pares va ser a Austràlia i a Nova Zelanda, amb el projecte de la música de José Marín (ja editat per AliaVox) i l'última, el novembre de 2008, també va ser a Austràlia; coincidències de la vida.

S'afegeix a la conversa Petter Udland Johansen

Quan us vau conèixer?

PUJ: Ens vam conèixer l'any 1995, al curs Internacional de Música antiga que se celebrava a La Seu d'Urgell. Més tard vaig voler aprendre cant amb Montserrat Figueras, cosa que no va ser possible, i llavors vaig estudiar amb Jordi Albareda, que tenia unes idees que per a un noruec eren tot un descobriment. Amb Arianna ens vam tornar a trobar a Basilea l'any 1997.

Arianna Savall i Petter Udland ©maria ivanova

Quin va ser al vostre primer projecte?

PUJ: Uns duets de Haydn; més ben dit, de música del classicisme europeu. Després va venir l'*Arianna* de

Haendel, i altres compositors com Monteverdi o Charpentier. La Schola Cantorum és fantàstica perquè et dona la possibilitat d'aprendre l'obra de molts compositors, perquè hi ha molts estudiants que toquen instruments antics que no es poden tocar en una escola normal.

Véns d'una família de músics?

PUJ: Sí, el pare va ser violinista a l'orquestra de l'òpera i la mare sempre ha cantat moltíssim, i coneix més d'un centenar de cançons populars noruegues de memòria; per això, el que més recordo de la infantesa és que cantàvem molt. I ara també. Quan som a la casa dels meus pares, a Noruega, sempre fem *sessions familiars* de cant. Quan celebrem algun aniversari, per exemple, cantem alguna cançó famosa i hi canviem la lletra per fer referència a la nostra família; cadascú de nosaltres hi va introduint temes nous. És divertit i molt entranyable.

Com i quan va començar Hirundo Maris?

PUJ: A Basilea, Arianna sempre cantava cançons catalanes, i jo cançons noruegues, i vam descobrir que entre Noruega i Catalunya hi ha moltes coses en comú, com ara l'ambient melancòlic, el contacte amb el mar i la natura. Ens vam adonar que necessitàvem fer alguna cosa plegats, un grup; aleshores varem buscar un nom i ens va venir la idea d'ajuntar el mar i les orenetes, que a l'estiu són a Noruega i a la tardor volen cap a Catalunya. D'aquí ve el nom Hirundo Maris.

Voleu parlar d'algun projecte futur?

AS: Sí, aviat sortirà un nou disc, enregistrat pel segell Carpe Diem, que tracta d'un viatge amorós. És una selecció de cançons d'amor de diferents èpoques, i una composició meva dedicada a la meva mare. Sortirà al mercat aquest mes.

Una bonica manera d'acabar l'entrevista, les cançons d'amor que ben aviat podrem escoltar.